

мичето зать царковъ. М. 497. На невыканъ гостенинъ мѣсто-то е задъ врата-та. Ч. 189. Задъ стѣны-тѣ чухъ ся глѣчки, выкове Р. 145. Слуга имъ била Калинка, Стояну чаша отлива, Турчинъ задъ рамо излива. М. 104. По задъ *тоже что и задъ*: И префърли га на конь-отъ, На конь-отъ му по зать него. М. 176. Тулещемъ съ по зать шумка, По зать шумка, по зать дренка, Дочу свирать карадузенъ. М. 226. (ср. зади).

Задъ бодъ с. м. извѣстный способъ шитья. Пк. 87. (*сравни подъ словомъ шивъ*).

Задѣнж и. св. **Задѣн(ю)вамъ** и. д. 1) углублю; 2) загорожу, заставляю, займу: Отъ задѣ има крагла дѣска, коя задѣни кола да не пада нѣщо си и коя ся зѣве „щитъ“, а отпрѣдъ има друга не толко широка дѣска, коя тоже задѣни отпрѣдъ кола и ся зѣве прагъ. Пк. 48. **Задѣнж** са углублюсь: Кога влѣзе чловѣкъ въ нѣкомъ гѣстѣ горѣ на ся задѣни на навѣтрѣ. Л. Д. 1872. р. 231. Хумбодтъ ся задѣни до самы-ты предѣлы на Монголскѣ-тъ земж. Л. Д. 1873 р. 132. Пушкинъ ся задѣни у стары-ты классически творцы. Л. Д. 1875 р. 55.

Задѣхвамъ са и. д. задыхаюсь: Слѣзохмы послѣ на онова мѣсто, дѣто диваци-тѣ бѣхъ приували, и то бѣше пълно съ кости и мѣса недоѣдени, вонеше та ся не задѣхваше татѣтъ. Р. С. 113.

Задѣхтамъ са и. св. запыхаюсь: Нито уморена и задѣхтана давай сисж, нѣ прѣвѣ ся отмари. Л. Д. 1869 р. 94.

Задѣхъ с. м. смрадъ: Не оставяй въ стаж-тъ, въ кож-то лѣжи дѣте-то, ни кадежъ, ни пушило, ни праніе и сушеніе, нито миризма, задѣхъ или смрадъ. Л. Д. 1869 р. 92.

Задѣчвамъ и. д. посвящаю во дѣякона: Патріяршія го задѣчва, запоица, само трѣба да ся съгласи и да плати, его ти го послѣ Владыка! Гн. 209.

Заѣдно нар. вмѣстѣ: Трѣбува да ся глѣда да ся не турять (дѣца-та) заѣдно и подъ една завивка съ възрастны. Л. Д. 1872 р. 143. Калокиръ ся върна заѣдно съ Патриція Никитѣ. Р. 8. Орел-атъ Петъръ, онъ загынѣ, А рожбы-тѣ му заѣдно. Р. 46. Олга таяше заѣдно со снѣг-атъ. Р. 135. И кю царюва заѣдну съ маже. Д. р. 142. Тамъ тазъ дума изрѣкле, заѣдно Нетко съ конь падна. Ч. 293. Сичкытѣ трудове на работата са свършатъ заѣдно съ деня (*Tous les maux du travail finissent avec la journée*). Т. 206.

Заѣдность с. ж. совокупность: Трѣба да ѣ видиме въ свож-тъ заѣдность. (*Il faut voir l'humanité dans son ensemble*). Б. С. р. 7.